

Rødt støder Ukrainas kamp for frihet

Føljande uttalande antogs av Rødts landsmøte i Stavanger den 23 april 2023.¹ Det innebær att Rødt ändrat sin syn på vapenstød – tidigare var man emot.

Innan beslutet fördes en delvis offentlig debatt för och emot. Till de som var emot vapenstød hørde de f d APK:arna (och maoisterna) Pål Steigan och Sigurd Allern. Men partiledningen och det stora flertalet av Rødts væljarbas var för.

De som var för gick segrande ur, vilket nedanstående uttalande visar. Det har översatts till flera språk, däribland engelska och tyska. Tyska Rosa Luxemburg-stiftelsen har även gjort en intervju med en av Rødts Stortingsledamøter – se læstipsen allra sist.

Rødt fördømer starkt Rysslands aggressive, folkrättsstridiga angrepp mot Ukraina. Detta är imperialism som strider mot allt som Rødt står för. Vi støder Ukrainas sjølvstændighets- och försvarskamp.

Rødt støder de som nu försvarar sig mot Putins soldater och kæmpar för sin frihet, för sitt lands suverænitet och för demokrati. Ansvaret för anfalskriget och bombningarna ligger enbart på Putinregimen. De måste omedelbart stoppa kriget och dra sig tillbaka från hela Ukraina. Det finns inga argument, inga säkerhetsintressen, intressesfærer eller andra førevændninger, som kan försvara ett anfalskrig i strid med internationell rätt och det enorma mänskliga lidande som kriget innebær. Det är framför allt befolkningen i Ukraina som drabbas, men krigets efterverkninger førværrar också social nød och skillnader i hela världen och drabbar særskilt arbetarklassen. Norge måste øka sitt humanitære bistand till både Ukraina och andra krigs- og krisoffer i världen.

Rødts antiimperialistiske principer är tydliga. I principprogrammet skriver vi att ”Norge inte ska ställa sig på någon sida i kampen mellan imperialistiske stormakter”, att vi ”stødjer mennesker og nasjoner som kæmpar mot okkupation og førtrykk” og ”kommer att försvara folkrætten og nasjonernes rett till sjølvbestændning”. Vi måste stå opp for dessa principer i praktiken nær en stormakt attackerar ett mindre land.

Utan vapenstød hade Ukraina blivit øverkørt og understøllts en chauvinistisk, høgnasjonalistisk rysk regim med uttalade imperialistiske ambitioner. Det är därför rätt att ge vapenstød till Ukraina i kampen for sjølvstændighet og fred, nær ukrainarna har bitt om det. Dessa vapen får inte användas utanför ukrainskt territorium. Rødt førutsætter att regeringen kræver en

¹ Original: <https://roedt.no/rodt-stotter-ukrainas-kamp-for-frihet-landsmote23>

slutanvändardeklaration från Ukrainas regering som säkerställer att norska vapen endast används av de reguljära ukrainska styrkorna inom Ukrainas territorium.

Rødt vill förhindra en eskalering som sprider kriget till andra länder och kan leda till ett tredje världskrig. Huvudansvaret för upptrappningen av kriget ligger på den ryska sidan. I dag görs vapendonationerna direkt av Norge eller i samarbete med andra länder, inte av NATO. Det måste fortsätta så, för att stödja ukrainarnas försvarskamp utan att ytterligare öka risken för stormaktskrig.

Det är viktigt med noggranna utvärderingar inför norska donationer. Inget land har gett Ukraina allt de bett om. Regeringen måste i förväg informera och samråda med Stortinget om militära bidrag. Rødt stöder inte att skicka norska stridsflygplan, stridsvagnar eller soldater till Ukraina. Internationella konventioner och lagar mot användning av klustervapen och fosforbomber måste följas.

Det är en förutsättning för en fredsuppgörelse att Ukraina överlever som en självständig stat. Ockupation är inte fred. Ockupation är förtryck, massgripanden, dödsdomar och terror.

Norge måste använda allt internationellt inflytande och all diplomatisk kapacitet för att bidra till att få ett slut på kriget genom förhandlingar som syftar till en fredlig lösning, baserad på internationell rätt. Det finns ingen motsättning mellan stödet till motståndskampen och fredsarbetet.

Ett framtida förhandlingsresultat beror också på situationen på plats. Om angriparen får diktera fredsvillkoren belönas imperialistisk aggression. Tills en diplomatisk lösning är möjlig, och grunden för en rättvis fred är lagd, behöver Ukraina därför vapen för att försvara sig och stå emot invasionen.

Rødt kommer att arbeta aktivt för att regeringen stärker Norges arbete för humanitärt bistånd, långsiktiga utvecklingsinsatser och varaktig fred. Rødt kommer vidare att arbeta för att Norge ska främja en politik i FN som gör organisationen till ett effektivt verktyg för att skapa och säkra fred, och för att stoppa all vapenexport, direkt och indirekt, till länder som startar anfallskrig och bryter mot folkrätten.

Rødt stöder freds rörelsen i både Ukraina och Ryssland. Norge måste arbeta för att freds förhandlingarna genomförs i linje med FN-stadgan. Dessa måste ske på ukrainarnas villkor.

Norge måste stå upp för olik tänkande och förföljda. Rødt var tidigt ute med att kräva kollektivt skydd för alla ukrainska flyktingar, vilket snabbt genomfördes. Rødt har uppmanat regeringen att anmoda ryska soldater att desertera och garantera dem skydd i Norge.

Rødt har gått i spetsen för hårda straffåtgärder mot den ryska regimen och deras anhängare. Vi vill ha sanktioner som drabbar den politiska eliten, militären, oligarkerna och finanseliten i Ryssland. Målet med sanktionerna måste vara att försvaga regimen och inte försvaga freds rörelsen i Ryssland.

Rødt arbetar för att lagföra anfallskrig i strid med folkrätten. Rødt föreslår att Norge ska stödja Ukrainas initiativ att inrätta en särskild domstol för aggressionsbrottet mot Ukraina, där Putinregimen kan utredas och åtalas för anfallskriget mot Ukraina i strid med internationell rätt.

Rødt har föreslagit att Norge ska ratificera Kampala-tillägget till Romstadgan som ger Internationella brottmålsdomstolen (ICC) jurisdiktion att åtala statschefer för anfallskrig som strider mot internationell rätt. Dessutom måste Norge arbeta för att ta bort den särskilda jurisdiktionsbegränsningen för brottet aggression, vilket gör att ICC för närvarande inte kan

utreda Putin för beslutet att attackera Ukraina. Vi anser att det är nödvändigt att stärka Norges rättsliga skydd mot anfallskrig; för att bidra till att förebygga framtida krig i linje med intentionen bakom Nürnberguppörelsen och för att Norge ska ha trovärdighet i det internationella arbetet för att få till stånd ett åtal för Rysslands angreppsbrott mot Ukraina.

Rødt anser att Norge bör införa egna sanktioner som täpper till kryphål som utnyttjas av Putin och hans allierade. Vi bad därför tidigt om oberoende norska sanktioner för att täppa till kryphålen i EU:s åtgärder, som har möjliggjort lossning av metall och betalning av ersättningar till oligarker för oljeprospektering.

Rødt kommer att fortsätta arbeta för omfattande ekonomiskt och humanitärt bistånd till Ukraina så länge kriget pågår och för återuppbyggnad. Rødt har föreslagit avskrivning av Ukrainas statsskuld, och anser att detta måste genomföras. Vi har stött all hjälp, humanitär som materiell, som hjälmar, skottsäkra västar etc. till den ukrainska militären. Rødt menar att det ekonomiska och humanitära stödet måste intensifieras.

Det har kommit flera rapporter om att ukrainare i Norge utnyttjats för olika typer av brott. Solidariteten med Ukraina måste också innebära att ukrainare i Norge inte utnyttjas som billig arbetskraft eller för brott. Rødt kräver att regeringen i samarbete med fackföreningsrörelsen, arbetsgivarsidan och frivilligorganisationer inför konkreta åtgärder för att förhindra att cyniska arbetsgivare och kriminella i arbetslivet profiterar på kriget i Ukraina.

Vi kräver:

- Information på ukrainska om rättigheter i arbetslivet och norskt arbetsliv
- Erbjudande om språkträning i norska
- Aviseringskanaler på ukrainska för att varna för brott och arbets-kriminalitet
- Åtgärder för integrering av ukrainare i det vanliga arbetslivet som kan kvalificera för fasta tjänster i arbetslivet

Översättning från norska: B. Svensson

Lästips

Duroyan Fert: [Intervju med Tobias Lund, stortingsledamot från Rødt](#)
(Rosa Luxemburg Stiftung – intervjun på engelska)

[Att bygga vänstersolidaritet med Ukraina i Nordeuropa](#)
(Sotsialnyi Ruch på norska Sosialistisk Venstrepartis kongress)

Lars Borgersrud: [Krigets utveckling, putinismen och det problematiska vapenstödet](#) (norska synpunkter på vapenstöd, med kritiska synpunkter av Martin F)

Achain Vanaik: [Vänsterns splittring i Ukraina-frågan](#) (december 2022)

Paul Mason: [Kriget mot Ukraina och den rödbruna ”vänstern”](#)